

Dokument nr. 8:74

(1999-2000)

Forslag fra stortingsrepresentant Carl I. Hagen om å opprette Den Norske Stats Omsorgsselskap A/S (STATOMSORG) med en aksjekapital på 500 mill. kroner for å bygge og drive omsorgsinstitusjoner i sydlige land

Til Stortinget

Bakgrunn

Det vises til at Regjeringen ser ut til å legge vanskeligheter i veien for de kommuner som arbeider for å etablere sykehjem- og omsorgsboliger for pleietrengende eldre i sydlige land. Dette finner Fremskrittspartiet sterkt beklagelig, da det er et åpenbart behov for å tilby eldreomsorgsplasser i sydlige land for de eldre som selv ønsker slike muligheter for kortere eller lengre perioder. Det er imidlertid stadig klarere at en situasjon hvor over 500 kommuner og bydelsutvalg selv vurderer bygging og drift av eldreomsorgsinstitusjoner vil være en meget kostbar og uheldig måte å organisere slike tilbud på. Det må være langt bedre at innenfor det nåværende håpløse system med kommunalt ansvar for å betale for eldreomsorgstjenester for pleietrengende eldre så bør det fremkomme et tilbud om plasser som kommunene så kan kjøpe/leie for kortere eller lengre tid for sine egne pleietrengende eldre som ønsker et slikt opphold i syden. Som kjøper vil selvsagt kommunene styre hvilken type pleietjeneste som er nødvendig for sine egne pleietrengende eldre og vil således være sikret det forsvarlige ansvar og kontroll med kvaliteten på tjenestene, samt stille de betingelser og krav de selv måtte ønske.

Pr. i dag foreligger det meget få plasser som er tilgjengelig for kjøp eller leie av norske kommuner og det er liten grunn til å forvente noen særlig økning med det nåværende system for eldreomsorgsorganisering og finansiering. Importmulighetene for eldreomsorgstjenester for å dempe det eventuelle presset mot disse tjenester i Norge blir derfor ikke utnyttet og det reduserer valgmulighetene for de pleietrengende eldre og reduserer kapasiteten i tilbudet av eldreomsorgstjenester totalt sett.

Skal det bli forgang i importen av eldreomsorgstjenester og utnyttelse av statens pengerikelighet for kjøp av tjenester fra utlandet og skal en sikre at frem-

støt i andre land for bygging og drift kan gjennomføres raskt bør staten selv ta et skikkelig initiativ. Det er staten som har betydelige finansielle ressurser og mulighet for å bruke betydelige midler til etablering av eldreomsorgsinstitusjoner i syden. Når penger brukes til investeringer i utlandet får det selvsagt ingen nevneverdig virkning på norsk innenriksøkonomi. Selv med norsk personale i stillinger med betydelig kontakt og pleie av beboerne vil en vesentlig del av de ansatte være lokal arbeidskraft slik at presset i arbeidsmarkedet blir meget betydelig redusert med tjenesteproduksjon i utlandet.

De vanlige motforestillinger mot en raskere utbygging av tjenestetilbudet til pleietrengende eldre som brukes av Fremskrittspartiets motstandere faller derved bort ved etablering av et tjenestetilbud for de som selv ønsker et slikt tilbud i utlandet.

For å sikre en rask og omfattende utbygging av omsorgsboliger og sykehjemsplasser i sydlige land foreslås det å etablere et eget statlig aksjeselskap som skal stå for både bygging og drift av slike institusjoner. Dette aksjeselskapet bør til å begynne med gis en aksjekapital på 500 mill. kroner og bør til å begynne med være heleiet av staten. Utviklingen vil vise om det bør åpnes for private eller kommunale aksjonærer eller om det er nødvendig med en høyere aksjekapital. Selskapet som foreslås gitt navnet Den Norske Stats Omsorgsselskap A/S (STATOMSORG) etter modell av STATOIL, forutsettes å utarbeide standardkontrakter for forholdet mellom kommuner som vil kjøpe/leie plasser for sine pleietrengende eldre og alle de praktiske forhold i denne forbindelse. STATOMSORG forutsettes å tilby oppholdsplasser i forskjellige RUG-kategorier (Resource Utilization Groups) basert på ulike behov for pleie- og omsorgsbehov, slik at de tyngste beboere medfører en høyere refusjonspris enn beboere med mindre pleie- og omsorgsbehov. Standardregler for pleiebehov må i alle

fall utarbeides når det også i Norge blir mer normalt med kjøp og salg av syke- og omsorgsplasser mellom norske kommuner eller bydelsutvalg.

For å sikre at seniorborgernes interesser blir skikkelig ivaretatt av det nye selskapet bør en representant for disse være medlem av STATOMSORGs styre som for øvrig bør bestå av folk med ulike fagbakgrunner innen tjenesteproduksjon, men med forretningsmessig erfaring og gode styreegenskaper. Styret må kunne få til den nødvendige etablering av den nødvendige administrasjon og oppbygging av selskapets virksomhet.

I tillegg til en normal selskapsadministrasjon bør det etableres et råd for selskapets administrasjon og styre utpekt av relevante omsorgsorganisasjoner, relevante faglige yrkesorganisasjoner, av brukerorganisasjoner og fra norske bosetninger i de områder hvor det vurderes etablert og etter hvert blir etablert institusjoner. Dette fordi det vil være fordelaktig for driften og assistanse til beboerne om nordmenn bosatt i området kan bistå med etableringen av et lokalt nettverk for beboere som har lengre opphold.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

I

Regjeringen gis fullmakt til å etablere et heleiet statlig selskap med navnet Den Norske Stats Om-

sorgsselskap A/S - STATOMSORG - med en aksjekapital på 500 mill. kroner.

II

Selskapet gis som formål å bygge, eie og drive eldreomsorgsinstitusjoner i sydlige land, basert på norsk personale i noen funksjoner i nærkontakt med beboerne, men for øvrig med lokalt tilsatte. Selskapet skal tilby plasser i flere kvalitets- og kostnadsklasser basert på pleie- og omsorgsbehovet (RUG-systemet) for norske kommuner som vil kjøpe/leie slike plasser for de av sine pleietrengende som selv ønsker kortere eller lengre pleie/og eller omsorgsbolig i sydlige land basert på betaling pr. uke/måned med varierende betalingssats etter RUG-klasse.

III

STATOMSORG gis et forretningsmessig styre på 5 personer med relevant bakgrunn, men med et medlem oppnevnt av Norsk Pensjonistforbund som representant for seniorborgerne. Det etableres også et rådgivende organ for styret og ledelsen sammensatt av representanter for brukerorganisasjoner og fra organisasjoner av de ulike omsorgsprofesjonene (sykepleiere, hjelpepleiere, fysioterapeuter, leger, etc.) for å sikre den nødvendige fagkunnskap. I rådet sikres også plass for representanter for den norske bosetting i institusjonenes nærområder.

26. mai 2000